

چکیده

مقدمه: صدمات یکی از مهمترین علل مرگ و ناتوانی است. به ازاء هر مرگ ناشی از صدمات، در حدود ۱۰ نفر در بیمارستان بستری و یا به بخش مراقبت ویژه انتقال می‌یابند و ۱۷۸ نفر در بخش اورژانس تحت درمان قرار می‌گیرند. بسیاری از صدمات قابل پیشگیری هستند. کدهای علل خارجی صدمات در شناسایی زیرگروه‌های جمعیتی در معرض خطر جراحات خاص، در شناخت مکان حادثه برای انواع خاصی از صدمات و در توسعه برنامه‌های پیشگیری از صدمات به ما کمک می‌کند. براین اساس، پژوهش حاضر به منظور مقایسه طبقه بندي علل خارجی صدمات در کشورهای منتخب و ارائه الگو برای ایران انجام گرفت.

(و) پژوهش: این پژوهش به صورت یک مطالعه مقطعی و مقایسه‌ای در سالهای ۱۳۸۱-۸۲ به منظور ارائه الگوی طبقه بندي ملی علل خارجی صدمات برای ایران انجام شد. ابزار گردآوری داده‌های این پژوهش اینترنت، مکاتبه با متخصصان خارج از کشور، مجلات و کتاب‌ها بود. در این پژوهش با مطالعه سازمان ایجادکننده و ساختار طبقه بندي علل خارجی صدمات در کشورهای منتخب (شامل ایالات متحده آمریکا، استرالیا، کانادا، کشورهای اروپای شمالی و در سطح سازمان بهداشت جهانی)، الگوی طبقه بندي علل خارجی صدمات کشورمان پیشنهاد شد. این الگو با روش دلفی آزمون شد. سرانجام پس از تحلیل نتایج آزمون، الگی نهایی ارائه گردید.

یافته‌ها: نتایج بدست آمده از مطالعه تطبیقی طبقه بندي علل خارجی صدمات در کشورهای منتخب و در سطح بهداشت جهانی، بطور مقایسه‌ای آورده شده است. همچنین الگوی نهایی برای

طبقه بندی ملی علل خارجی صدمات در ۴ محور اصلی بطور مبسوط تشریح گردیده است. ۴ محور اصلی عبارتند از: سازمان مسئول، ویژگی های مشترک فارست شماره ای و فهرست الفبایی، ویژگی های خاص فهرست شماره ای و ویژگی های عمومی.

بمث و نتیجه گیری: الگوی ارائه شده برای طبقه بندی ملی علل خارجی صدمات برای ایران در مقایسه با طبقه بندی های تحت مطالعه در این مطالعه بیانگر آن است که این الگو بیشتر منطبق بر طبقه بندی بین المللی علل خارجی صدمات می باشد. به ویژه از نظر اساس تنظیم بخش ها و حروف مورد استفاده در کدها.

کلید واژه ها: طبقه بندی، علل خارجی صدمات، آزمون دلفی